

15. september 2014

Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2015

Ved selvbudgettering lægges kommunens egne skøn og forudsætninger pr. oktober 2014 til grund for indtægtsniveauet i 2015 (især udvikling i konjunkturerne og indbyggertallet har en stor betydning for det endelige resultat), mens det ved statsgaranti er statens skøn, der tæller. Selvbudgetterende kommuner får deres indtægter efterreguleret tre år efter budgetåret, dvs. 2015 efterreguleres i 2018.

KL har udvidet tilskudsmodellen med en skatteprognose, hvorved den nye model dækker hele kommunens indtægtsside.

Modellens fremskrivninger er en mekanisk behandling af data for skattegrundlag og befolkningsudvikling lokalt og nationalt, samt skøn over udviklingen i skattegrundlagets komponenter på landsplan. Prognosens skøn over den enkelte kommunes udskrivningsgrundlag hviler på forudsætninger om vækst, beskæftigelse, lønudvikling mm. i den enkelte kommune og i hele landet, som er usikre og afhængige af både eksterne og interne faktorer.

Har vi skønnet rigtigt de foregående år?

2012 er det seneste år, for hvilket foreligger en endelig opgørelse. Nedenfor sammenlignes nettoprovenu ved hhv. statsgaranti og selvbudgettering (dvs. det faktiske udskrivningsgrundlag samt folketal) for årene 2011 og 2012.

Nettoprovenu ved hhv. statsgaranti og selvbudgettering 2011 og 2012

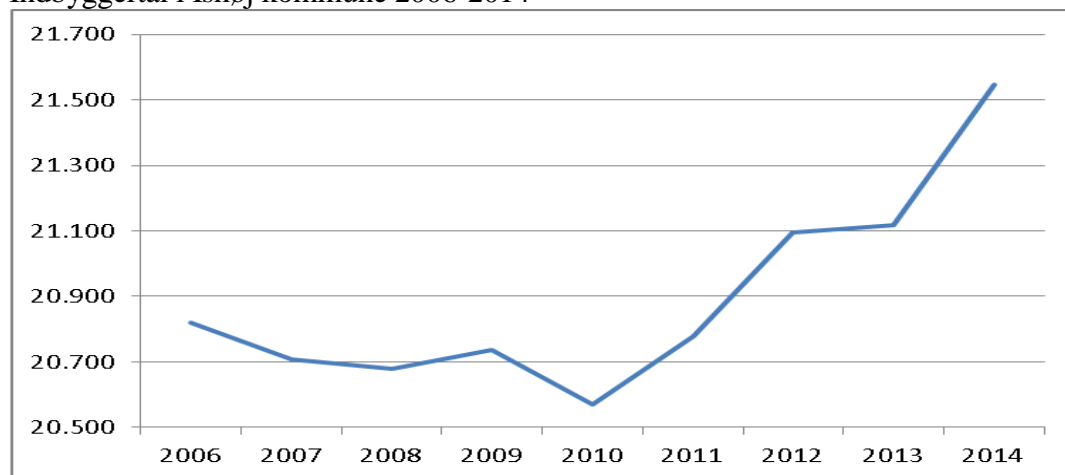
Statsgaranti minus selvbudgettering	2011	2012
Indkomstskatteprovenu	17.830	26.363
Tilskud og udligning	0	0
Skøn over efterregulering	-17.301	-29.869
I alt	529	-3.506
Beregningsparametre		
Folketal pr. 1/1	217	271
Udskrivningsgrundlag	71.320	105.452
Grundværdier	23.663	22.345

For 2011, i selvbudgetterings scenarie, ville efterregulering af tilskud og udligning på 17,3 mio.kr. næsten opveje de mindre skatteindtægter og nettoresultatet er, at kommunen "tjente" 0,5 mio. kr. på at vælge statsgaranti i 2011. Det store efterreguleringsbeløb skyldes den forholdsvist høje befolkningsvækst i løbet af 2010 (året før var befolkningstallet *faldet*), som ikke kunne forudsiges.

Hvis man havde valgt selvbudgettering i indkomstår 2012, ser det ud til at efterregulering i 2015 ville mere end opveje de lavere skatteindtægter (hhv. 29,9 mio. kr. og 26,4 mio. kr.). Teoretisk er nettoresultatet dermed, at kommunen "mistede" 3,5 mio. kr. på at vælge statsgarantien i 2012. I praksis kan det ikke lade sig gøre at få budgettet til at stemme med 26,4 mio. kr. i manglende skatteindtægter samt 3,5 mio. kr. er alt for lille "gevinst" taget usikkerhed og likviditets betydning i betragtning.

Udskrivningsgrundlaget ved selvbudgettering (det faktiske skattegrundlag) var hele 105,5 mio. kr. lavere i 2012 end statsgarantien. Samtidigt var befolkningstilvæksten igen noget højere end prognoserne kunne forudsige. Befolkningsprognoser indeholder som regel mindst fem års historik og i september 2011 havde vi kun det ene foregående år med forholdsvis høj vækst i indbyggertal (se figuren forinden). Derfor var skønnene vedr. befolkningstal igen alt for forsigtige.

Indbyggertal i Ishøj kommune 2006-2014

Den aktuelle situation – statsgaranti eller selvbudgettering i 2015?

Regeringen har den 26. august 2014 offentliggjort sin seneste Økonomiske Redegørelse, hvor der fremlægges nye skøn for udviklingen i BNP, beskæftigelse, rente mv. Af særlig interesse for kommunerne er regeringens nye skøn over væksten i det kommunale skattegrundlag. Udskrivningsgrundlaget i 2015 nedjusteres reelt med ca. 3,7 mia. kr. ift. statsgarantien for 2015. Det har ikke betydning i 2015 for kommuner, som vælger statsgaranti; men for kommuner, som overvejer at selvbudgettere, vil statsgarantien med de nye skatteskøn blive mere attraktiv.

I Ishøj Kommune - med hjælp af KL's Skatte- og Tilskudsmodellen - skønnes indkomstskatteprovenuet ved selvbudgettering ca. 2 mio. kr. lavere end ved statsgarantien (med folketal 21.833 – se næste afsnit). Skøn over efterregulering af udligning vedr. 2015 i 2018 er negativ på 5,6 mio. kr. Dermed giver statsgarantien 7,4 mio. kr. større provenu end selvbudgettering.

Betalingskommunefolketallet er antallet af borgere, for hvem kommunen har betalingsforpligtelse – i modsætning til befolkningstallet, som er antallet af borgere bosat i kommunen. Pr. 1. januar 2014 var betalingskommunefolketallet i Ishøj Kommune 21.619, mens befolkningstallet var 21.547. Det er tallet pr. 1. januar 2015, der indgår i beregningen af tilskud og udligning.

Fire bud på betalingskommunefolketallet pr. 1. januar 2015:

Statsgaranti	21.833
Kommunens egen befolkningsprognose*	21.815
Danmarks Statistiks befolkningsprognose*	21.837
Ud fra befolkningstallet pr. 1.7.2014*	21.833

*Befolkningstal tillagt 72, som var forskellen mellem befolkningstal og betalingskommunefolketal pr. 1/1-2014

I årene 2011 og 2012 har ministeriet undervurderet udviklingen i Ishøj Kommunes indbyggertal, det blev ”rettet op” i 2013, og igen stærkt undervurderet for 2014.

	2011	2012	2013	2014	2015
Ministeriets skøn for betalingskommunefolketal	20.652	20.888	21.257	21.305	21.833
Faktiske folketal pr. 1. januar	20.797	21.087	21.131	21.547	
Faktiske folketal betalingskommune	20.869	21.159	21.194	21.619	
Forskel mellem skøn og det faktiske betalingskommunefolketal	-217	-271	63	-314	

Statsgarantiberegningen overstiger kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget meget lidt – det er glædeligt, at de to skøn nærmer sig hinanden. Jævnfør KL's "Kommunalstatistiske meddelelser 2014" tabel 8.2 har vækst i udskrivningsgrundlaget i 2011-2012 været 2,43 pct. i Ishøj Kommune og 3,77 pct. på landsplanen. Forskellen er ret stor, og det er først når kommunens vækst vil svare til den landsgennemsnitlige vækst i flerårig periode, at det vil være forsvarligt at selvbudgettere.

Direktionscenter – Økonomi anbefaler dermed, at der vælges statsgaranti for budgetåret 2015.